

ANN-CHARLOTTE EKENSTEN

SIDAN 1

Fakta om Titanic

Lärarmaterial

VAD HANDLAR BOKEN OM?

Världens mest kända fartyg, Titanic, presenteras i denna faktabok. Vi får bland annat veta hur Titanic såg ut, vad som hände när fartyget krockade med isberget och det tragiska slutet för fartyget och många människor.

LGR 22 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Gemensam och enskild läsning. Strategier för att förstå och tolka ord, begrepp och texter från olika medier. Att urskilja texters budskap, både det direkt uttalade och sådant som är indirekt uttryckt. (SV åk 4–6)
- Gemensamt och enskilt skrivande. Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras uppbyggnad och språkliga drag. Skapande av texter där ord, bild och ljud samspelar, såväl med som utan digitala verktyg. (SV åk 4–6)
- Olika former av samtal. Att lyssna aktivt, ställa frågor, uttrycka tankar och känslor samt resonera och argumentera i olika samtalssituationer och i samband med demokratiska beslutsprocesser. (SV åk 4–6)
- Framställning av berättande och informativa bilder, till exempel serier och illustrationer till text. (BL åk 4–6)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Formulera sig och kommunicera i tal och skrift, urskilja språkliga strukturer och följa språkliga normer.
- Anpassa språket efter olika syften, mottagare och sammanhang.
- Läsa och analysera skönlitteratur och andra texter för olika syften.
- Skapa bilder med olika tekniker, verktyg och material.

LGRS 22 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Gemensam och enskild läsning. Sambandet mellan ljud och bokstav. Strategier för att avkoda, förstå och tolka ord, begrepp och texter. (SV åk 4–6)
- Gemensamt och enskilt skrivande. Strategier för att skriva enkla texter. Skapande av texter där ord, bild och ljud samspekar. (SV åk 4–6)
- Olika former av samtal. Att lyssna aktivt, ställa frågor samt uttrycka känslor, kunskaper och åsikter i olika samtalssituationer och i samband med demokratiska beslutsprocesser. (SV åk 4–6)
- Framställning av berättande bilder, till exempel seriebilder och illustrationer till berättelser. (BL åk 4–6)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Formulera sig och kommunicera i tal och skrift samt med andra former för kommunikation.
- Läsa och reflektera över skönlitteratur och andra texter.
- Skapa och reflektera över samtida och historiska bilder.

ORD ATT FÖRKLARA

sjöfart

varvet

pension

resenärer

masten

vraket

grund

bärga

tillstånd

FRÅGA, FRÅGA, BYT!

Fråga, fråga byt! är en kooperativ övning. Låt eleverna skriva varsin fråga med koppling till boken. Frågorna kan handla specifikt om innehållet eller mer om vad man tyckte om boken. När alla har skrivit en fråga läggs lapparna i en burk. Sedan drar alla elever varsin lapp.

Uppgiften blir sedan att mingla runt i klassrummet. När man träffar en annan elev som är ledig är det dags att använda sin fråga. Båda eleverna ställer sina frågor och ger svar. Sedan byter man frågor med varandra. Efter det minglar man vidare tills man träffar någon ny och upprepar övningen.

Här får eleverna en chans att träna på att ställa egna frågor och svara på andras frågor, repetera innehållet av boken samt uttrycka sina tankar.

DRAMATISERA: INTERVJUER

Dela in eleverna i par där en ska vara reporter, den som ställer frågorna, och den andra ska vara en person med anknytning till Titanic. Förslag på personer att intervjua:

- Rederiets chef Bruce Ismay
- Kapten Edward John Smith
- Besättning på det räddande fartyget Carpathia
- Telegrafisterna
- De som spelade i orkestern
- Passagerare från 1:a, 2:a eller 3:e klass
- Olga Lundin, svensk passagerare och överlevande

Parerna får sedan bestämma vilka frågor som reportern ska ställa. De ska läsa relevant information och ställa frågor som den som intervjuas sedan kan svara på.

Beroende på vem som intervjuas får man också bestämma när intervjun genomfördes.

- Före avgång
- Under resans gång
- Efter olyckan
- När man blivit räddad eller räddat andra

Tillfället när personen intervjuas väcker också olika känslor. Försök att få fram till exempel glädjen och upprymdheten inför resan, chocken och rädslan när olyckan hade skett eller sorgen efter att ha mist någon efter att själv ha blivit räddad.

Kanske använder ni även någon rekvisita såsom utklädsel.

Låt eleverna få träna på sina intervjuer och sedan spela upp dem för varandra.

ILLUSTRERA

Eleverna ska rita en bild med anknytning till den information de har fått genom att läsa och arbeta med boken om Titanic.

Illustrationen kan skapas med till exempel ...

- oljepastell
- vattenfärg
- målarfärg
- kolkrita
- akvarell.

Eleverna ska sedan ge sina verk passande titlar.

Nyhetsartikel

I tidningar finns det olika slags texter som kallas för artiklar. Lär eleverna vad en nyhetsartikel brukar innehålla. Visa även exempel ur någon tidning.

Följande delar brukar vara med i en nyhetsartikel:

- Rubrik – rubriken ska väcka intresse.
- Ingress – skrivs i fet stil, sammanfattar ofta artikeln.
- Brödtext – den huvudsakliga texten.
- Bilder.
- Bildtext – text som berättar vad bilden föreställer.

Följande frågor brukar besvaras/försöker man besvara i en nyhetsartikel.

- Vem?
- Var?
- När?
- Hur?
- Vad?
- Varför?

Låt eleverna träna på att skriva en nyhetsartikel om olyckan med Titanic.

FACIT LÄSFÖRSTÅELSE

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

1. Mellan vilka länder skulle Titanic resa?
Mellan England och USA.
2. Vad hette rederiet som bestämde sig för att bygga Titanic?
Rederiet hette White Star Line.
3. När startade resan för Titanic?
Resan startade den 10 april 1912.
4. Vad hette kaptenen på Titanic?
Kaptenen hette Edward John Smith.
5. Vad arbetar en telegrafist med?
En telegrafist arbetar med att skicka och ta emot meddelanden med hjälp av radion.
6. Hur lång tid tog det från att Titanic krockade tills det sjönk?
Det tog 2 timmar och 40 minuter.
7. Vad hette fartyget som kom för att hjälpa?
Fartyget hette Carpathia.
8. Hur många livbåtar fanns det ombord?
Det fanns 20 livbåtar ombord.
9. Vem visar bilden?

Svenskan Olga Lundin som var med på Titanic.

Frågor mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

10. Varför flyttade många människor från Europa till USA i slutet av 1800-talet till början av 1900-talet?
Många flyttade för att det var väldigt fattigt i Europa och man hoppades kunna få ett bättre liv i USA.
11. Beskriv Titanic.
Titanic var 269 meter lång och 28 meter bred. Fartyget hade tre propellrar. Det fanns 29 ångpannor.
12. Hur gick spaningen efter isberg till?
Kaptenen lät två män spana efter isberg. Männerna satt i en korg uppe i masten och spanade därifrån.

13. Vad hände vid krocken?
Fartyget krockade med ett isberg. Isbergets vassa kanter gjorde en 90 meter lång reva i sidan och det forsade in vatten i botten på fartyget.
14. Varför kunde inte fler människor räddas när Titanic sjönk?
Fartyget sjönk väldigt snabbt och det fanns alldeles för få livbåtar ombord.
15. Vilka förändringar ledde utredningarna av olyckan till?
Man kom fram till nya regler om säkerhet till havs som gäller än idag. Bland annat att det ska finnas livbåtar till alla ombord.
16. Berätta om när Titanic hittades.
Titanic hittades på 3800 meters djup år 1985. Det var en mini-ubåt med kameror som hittade vraket på havets botten.

Frågor bortom raderna (Fundera och ge egna svar.)

17. Kaptenen sa att kvinnor och barn skulle ta plats först i livbåtarna. Varför, tror du?
Eget svar.
18. Mycket gick fel natten då Titanic krockade och sjönk. Trots utredningar så var det aldrig någon som fick skulden för olyckan. Hur kommer det sig?
Eget svar.
19. Storbritannien och USA har bestämt att Titanic ska skyddas och det krävs tillstånd för att dyka vid vraket. Varför gör man så?
Eget svar.

Analys

20. På vilka sätt skulle det ha blivit annorlunda om olyckan med Titanic hade skett idag?
Eget svar.